

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ, ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Ἐγκειρισμένον διὰ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα δι' ὅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα (1932).
Τιμηθὲν διὰ τοῦ Ἀργυροῦ Μεταλλίου τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν (1935).

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΤΟΥ 1945 :

Διὰ τοὺς ὀκτὼ μῆνας (Μαῖος-Δεκέμβριος)
Δρ. 1300. Κατὰ τετραμηνίαν Δρ. 700.
Κατὰ φύλλον Δρ. 50.

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΚΙ' ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ
Ἀποσώπων : «Πρὸς τὸ περιοδικὸν «Ἡ ΔΙΑ-
ΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ», ὁδὸς Γ' Σεπτεμ-
βρίου, ἀριθ. 28 — Ἀθήνας». Τηλέφ. 55.536

ΙΔΡΥΤΗΣ ΤΟ 1879

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ († 1941)

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ { ΜΑΡΙΑΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ
ΕΥΘΑΛΙΑΣ ΧΡ. ΝΑΤΣΙΟΥ
ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗΣ Π. ΜΟΥΣΔΡΑΚΗ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΟΥ 1945

ἐξαιρετικῶς, ἐπειδὴ ἀρχίζει τὸν Μάϊον,
θὰ περιλαβῇ φυλλαδία, δωδεκάσελιδα ἢ
ὀκτασέλιδα, ὀκτὼ μόνον μηνῶν.

Παλαιοὶ Τόμοι, ἄρτιοι, τιμῶνται ἀπὸ δρ. 1500
ἕκαστος καὶ ἄνω. — Ο ΑΓΟΡΑΣΤΗΣ κατὰ φύλ-
λον ἀποκτὰ προνόμια συνδρομητοῦ λαμβάνων
ψευδώνυμον δι' ὅλον τὸ ἔτος ἐπὶ πληρωμῇ δρ. 200

Περίοδος Γ'. — Τόμος 1ος

Ἀθήναι, 16 Ἰουνίου 1945

Ἔτος 67ον — Ἀριθ. 7

ΤΟ ΜΑΥΡΟ ΒΕΛΟΣ

ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΡΟΒΕΡΤΟΥ Λ. ΣΤΗΒΕΝΣΟΝ
ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΑΠ' ΤΟ ΑΓΓΛΙΚΟ ΒΕΤΑΣ Σ. ΠΕΖΟΠΟΥΛΟΥ

(Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο)

—Μὰ κεῖνο τὸ κακόμοιρο, συμ-
πλήρωσε ὁ Ντίκ, τὸ νόμισαν γιὰ
μάγισσα, κι' ὅπως ἦταν ντυμένα μὲ
ἀνδρικά ροῦχα, τὸ κάψανε πάνω στὴ
φωτιά.

Ὁ Τζῶν Μάτχαμ σταυροκοπή-
θηκε εὐλαδικὰ καὶ φάνηκε σὰ νὰ
προσευχόταν.

—Τί κάνεις ἐκεῖ; ρώτησε ὁ Ντίκ.

—Προσεύχομαι γι' αὐτήν, ἀπάν-
τησε ὁ ἄλλος, κι' ἡ φωνή του ἔ-
τρεμε λίγο.

—Γιὰ μιὰ μάγισσα; φώναξε ὁ
Ντίκ. Ὅμως ἀξίζει νὰ προσευ-
χηθῇς, ἀν θέλεις. Ἦταν ἡ κα-
λύτερη γυναῖκα σ' ὅλη τὴν Εὐ-
ρώπη. Ὁ Ἀππληγιαρτ, ὁ γέρο
τοξότης, ἔπαιρνε ὄρκο στ' ὄνομα
τῆς Ζάν-ντ'-Ἀρκ. Πραγματικὰ
ἦταν μιὰ γενναία γυναῖκα.

—Καλὰ, μίστερ Σέλτον, εἶπε
ὁ Τζῶν, μπορεῖ νὰ μὴν ἐχτιμᾷς
τὰ κορίτσια, ὅμως καὶ οὐ δὲν
εἶσαι ἀκόμη ἕνας ἄντρας σωστός,
γιατὶ ἀλλιῶς θὰ ἤξερες πὺς ὁ
Θεὸς ἔπλασε τὴν γυναῖκα γιὰ νὰ
βοηθᾷ τὸν ἄντρα, καὶ τὸν ἄντρα
γιὰ νὰ προστατεύῃ τὴν γυναῖκα.

—Πούφ! ἔκαμε ὁ Ντίκ. Εἶσαι
ἀκόμα ἕνα θυζανιάρικο, γιὰ νὰ
συζητᾷς τέτοια πράγματα. Κι' ἂν
θὲς νὰ μάθης ἂν εἶμαι σωστός ἄν-
τρας, κατέβα ἀπὸ τ' ἄλογο,
κι' ἔλα νὰ σοῦ δείξω μὲ γροθιές,
μὲ σπαθί, ἢ μὲ τόξο, τὴ δύ-
ναμή μου.

—Ὅχι! δὲν εἶμαι πολεμιστὴς
ἐγώ, εἶπε ὁ Τζῶν. Κι' οὔτε ἤθελα
νὰ σὲ προσβάλω μὲ τὰ λόγια
μου. Ἀστειευόμουν. Κι' ἂν μί-
λησα γιὰ τίς γυναῖκες, εἶναι γιατί
ἄκουσα πὺς πρόκειται νὰ παν-
τρευθῇς.

—Ἐγὼ νὰ παντρευτῶ; φώναξε ὁ
Ντίκ. Πρώτη μου φορὰ ἀκούω τέτοιο
πρᾶμα. Καὶ μὲ ποιάν παρακαλῶ;

—Μὲ τὴ Τζανίνα Σέντλεϋ, ἀπάν-
τησε ὁ Μάτχαμ κοκκινίζοντας. Αὐτὸ
τὸ κανόνισε ὁ Σέρ Ντάνιελ. Θὰ κερ-
δίση λεφτὰ κι' ἀπ' τίς δυὸ μεριές.
Ἀκουσα πὺς τὸ κακόμοιρο τὸ κο-
ρίτσι κλαίει γι' αὐτὸ τὸ γάμο. Φαί-
νεται πὺς σκέπτεται σὰν καὶ σένα,
καὶ πὺς δὲ θέλει νὰ παντρευτῇ.

«Εἶσαι πολὺ γενναῖος, ἀπάντησε ξηρὰ ὁ Μάτχαμ, Χτύπα!...»

—Ὁ γάμος εἶναι θάνατος σωστός,
ἄμα γίνῃ μ' αὐτὸ τὸν τρόπο, εἶπε ὁ
Ντίκ μελαγχολικά. Ὅποτε κλαίει τὸ
κορίτσι; Γιὰ κοίτα λοιπὸν τί στενο-
κέφαλα πού εἶναι τὰ κορίτσια.
Κλαίει προτοῦ νὰ μὲ δῇ! Κλαίω
ἐγώ; Ὅχι! Κι' ὅμως πρόκειται νὰ
παντρευτῶ, καὶ θὰ παντρευτῶ χωρὶς
νὰ δακρῶσθαι! Πές μου πὺς εἶναι;
ὁμορφὴ ἢ ἄσκημη; Καλὴ ἢ κακιὰ;

—Καὶ τί σὲ νοιάζει; εἶπε ὁ Τζῶν.
Ἀφοῦ πρόκειται νὰ τὴν πάρῃς, θὰ
τὴν πάρῃς. Τί ἔχει νὰ κἀνῃ ἂν εἶναι
ὁμορφὴ ἢ ἄσκημη; Αὐτὰ τὰ ρωτᾷν
τὰ μικρὰ παιδιὰ. Δὲν εἶσαι βυζα-
νιάρικο ἐσύ, Ρίχαρτ, καὶ εἶπες πὺς
θὰ παντρευθῇς χωρὶς νὰ δακρῶ-
σῃς.

—Πολὺ σωστά, ἀπάντησε ὁ
Ντίκ. Δὲ σκοτίζομαι γιὰ κάτι
τέτοιο.

—Ἡ γυναῖκα σου, ἡ λαίδη
Σέλτον, θάχῃ ἕνα χαριτωμένο
λόρδο γιὰ σύζυγο, εἶπε ὁ Μάτ-
χαμ.

—Καλύτερα νὰ μὴν τὸν πάρῃ,
ξανάπε ὁ Ντίκ. Θαρρῶ πὺς θά-
μαι μαζί της ἕσο πιδ χειρότερος
μπορῶ!

—Μπᾶ, τὴν κακομοῖρα! φώ-
ναξε ὁ ἄλλος.

—Γιατὶ τὴν κακομοῖρα; ρώ-
τησε ὁ Ντίκ.

—Γιατὶ θὰ παντρευτῇ ἕναν ἄν-
τρα ἀπὸ ξύλο, εἶπεν ὁ σύντροφός
του. Θάναι φοβερό, ἕνας σύζυγος
ἀπὸ ξύλο!

—Ναί! φαίνεται πραγματικὰ
πὺς εἶμαι ἀπὸ ξύλο, εἶπε ὁ Ντίκ,
ἀφοῦ περπατᾷ τόσες ὥρες καὶ
οὐ πάνω στ' ἄλογο μου. Μὰ εἶμαι
φαίνεται ἀπὸ καλὸ ξύλο!

—Καλέ μου Ντίκ, συχώρεσέ
με, εἶπε ὁ ἄλλος. Ὅχι δὲν εἶναι
ἔτσι. Ἐχεις τὴν καλύτερη καρ-
διά σ' ὅλην τὴν Ἀγγλίαν. Ἀ-
στειευόμουν. Συχώρεσέ με, καλέ
μου Ντίκ.

—Φτάνουν πιά οἱ ἀνοησίες, ἀ-

ἀπάντησε ὁ Ντίκ, λίγο στενοχωρημένος ἀπὸ τὰ καλὰ λόγια τοῦ συντρόφου του. Δὲν μούκανες κανένα κακό. Καί, μὰ τοὺς ἀγίους, δὲν πειράχτηκε καθόλου.

Ἐκείνη τὴ στιγμή, ὁ ἀγέρας πού φουσοῦσε ἀπὸ πίσω τοὺς δ'ὡς προχωρούσαν, τοὺς ἔφερε στ' αὐτὰ τὸ σκληρὸ ἦχο τοῦ σάλπιγγι τοῦ Σέρ Ντάνιελ.

—Ἀκουσε! εἶπε ὁ Ντίκ. Χτυπάει τὸ σύνθημα.

—Ἀχ! εἶπε ὁ Μάτχαμ. Κατάλαβαν πὼς ἔφυγα. Καί εἰμαι χωρὶς ἄλλο.

—Τί εἶν' αὐτὰ πού λές; εἶπε ὁ Ντίκ. Ἐχομε προχωρήσει πολύ, καί εἵμαστε κοντὰ στὸ πέραμα. Καί μοῦ φαίνεται πὼς ἐγὼ εἶμαι χωρὶς ἄλλο, καί ὄχι ἐσύ!

—Δυστυχία μου! Θὰ μὲ πιάσουν, φώναξε ὁ Τζών. Ντίκ, καλέ μου Ντίκ, βοήθησέ με, σὲ παρακαλῶ.

—Μὰ γιατί κάνεις ἔτσι; εἶπε ὁ Ντίκ. Θὰ κάνω γιὰ σένα ὅ,τι μπορῶ. Σὲ λυπᾷ πού εἶσαι τόσο κοντός. Ἀκουσε δὴ, Τζών Μάτχαμ—

ἔτσι δὲ σὲ λένε;—Ἐγὼ ὁ Ντίκ Σέλτον σοῦ ὑπόσχομαι, ὅ,τι καί νὰ γίνω, ὅ,τι καί νὰ συμβῇ, πὼς θὰ σὲ πᾶω γερὸ στὸ Χόλλυγουντ. Ἀς μὲ τιμωρήσουν οἱ ἀγιοὶ ἂν σὲ γελᾶσω. Ἐλα, τώρα, κάνε καρδιά, κύριε Ἀσπρόμουτρε! Ὁ δρόμος πάει καλύτερα τώρα.

Ἐσπερούνησε τὸ ἄλλο. Τρέχα πὶδ γρήγορα! πὶδ γρήγορα! Μὴ σὲ μέλει γιὰ μένα. Ἐγὼ τρέχω σὺν ἐλάφει.

Ἔτσι, ὁ Τζών πᾶνω στὸ ἄλλο καὶ ὁ Ντίκ τρέχοντας στὸ πλάι, πέρασαν τὸν ὑπόλοιπο δῶλο καὶ φτάσανε στὴν ὄχθη τοῦ ποταμοῦ ὅπου βρισκόταν ἡ καλύβα τοῦ βαρκάρη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΠΑΝΩ ΣΤΟ ΠΟΤΑΜΙ

Ὁ ποταμὸς Τίλλ ἦτανε μιὰ πλατεῖα λουρίδα ἀπὸ ἀκίνητο καὶ θρόνικο νερό, πού ἔτρεχε πέρα ἀπὸ τοὺς δῶλους, καί σ' αὐτὸ τὸ μέρος περνοῦσε ἀνάμεσα σὲ καμμιὰ εἰκοσαριά μικρὰ νησάκια, σκεπασμένα ἀπὸ ἱτιές.

Τὸ χρῶμα τοῦ ἦτανε μαῦρο. Ὁ μὲν ἐκεῖνο τὸ φωτεινὸ πρωτὶ ἔλα εἶχανε ὁμορφῆναι.

Ὁ ἀγέρας παιγνίδιζε μὲ τὸ ποτάμι, καί ἡ λαμπράδα τοῦ οὐρανοῦ ἔδινε στὴν ἐπιφάνεια τοῦ νεροῦ μιὰ γαλάζια ἀπόχρωση.

Ἐνα κανάλι ἀπὸ νερὸ ἔφτανε ὡς τὴν ὄχθη καὶ ἔσμιγε μὲ τὸ μονοπάτι. Ἐκεῖ ἀκριβῶς βρισκόταν ἡ καλύβα τοῦ βαρκάρη. Ἦτανε καμωμέ-

νη ἀπὸ λυγαριά κι' ἀπὸ λάσπη, καί ἡ πρασινάδα ἀνέβαινε ψηλὰ ὡς τὴ στέγη τῆς.

Ὁ Ντίκ πῆγε στὴν πόρτα καὶ τὴν ἀνοίξε. Μέσα, πάνω σὲ μιὰ βρώμικη κόκκινη κουβέρτα, βρισκόταν ξαπλωμένος ὁ βαρκάρης, ἕνας μεγάλος σωμαὸς ἀντρας, μὰ ἀδύνατος πολὺ, καὶ τσακισμένος ἀπὸ τοὺς ντόπιους πυρετοῦς.

Ἐ! Μίστερ Σέλτον, εἶπε, ἦρθες γιὰ τὴ βάρκα; Ἀσχημὴ ὥρα, διὰ λέξεις! Πολὺ ἀσχημὴ ὥρα! Ἐδῶ ἀπ' ὅζω ὑπάρχει μιὰ συμμορία. Δὲν πᾶς καλύτερα ἀπὸ τὴ γέφυρα;

—Ὁχι! Ὁ ἀργήσω! εἶπε ὁ Ντίκ. Ὁ ἀργήσω πολὺ. Καί δὲν ἔχω καιρὸ γιὰ χάσιμο, Χούγκ.

—Εἶσαι πεισματάρης, εἶπε ὁ Χούγκ, καὶ σηκώθηκε ἀπάνω. Ἀν φτάσεις γερὸς στὸ Μὲτ Χάουζ, θὰ πῇ πὼς ἔχεις μεγάλη τύχη. Ἀς εἶναι. Δὲν ξαναμιλάω. Μὰ ποῖος εἶναι αὐτός; ξανάπε βλέποντας στὸ κατώφλι τὸν Μάτχαμ.

—Εἶναι ἕνας συγγενής μου, εἶπε ὁ Ντίκ. Ὁ Τζών Μάτχαμ.

—Καλημέρα Χούγκ, εἶπε ὁ Μάτχαμ, πού εἶχε κατέβει ἀπὸ τὸ ἄλλο καὶ τὸ κρατοῦσε ἀπὸ τὰ γκέμια. Δὲς μας τὴ βάρκα σου. Εἵμαστε πολὺ βιαστικοί.

Ὁ ἀδύνατος βαρκάρης ἐξακολουθοῦσε νὰ κοιτάζῃ τὸ Μάτχαμ, μὲ προσοχή.

—Μπᾶ! φώναξε στὸ τέλος. Τί μοῦτρα εἶν' αὐτὰ; καί γέλασε δυνατὰ.

Ὁ Μάτχαμ κοκκίνησε ὡς τ' αὐτιά, κι' ἔδειξε πὼς πειράχτηκε. Κι' ὁ Ντίκ, μόλις συγκρατώντας τὸν ἑαυτοῦ, χτύπησε μὲ τὸ χέρι τοῦ τὸν ὦμο τοῦ βαρκάρη.

—Τί ἔπαθες, Χούγκ; φώναξε. Κοίταξε νὰ κάνῃς αὐτὸ πού σοῦ ζητᾷμε κι' ὅσο τὰ γέλια.

Ὁ Χούγκ ἔλυσε τὴ βάρκα γκρι-νιάζοντας καὶ τὴν ἔσπρωξε στὰ θαλασσινὰ νερά. Ὁ Ντίκ ἔβγαλε τὸ ἄλλο στὴ βάρκα, καὶ μπῆκε κι' αὐτὸς μαζί μὲ τὸ Μάτχαμ.

—Μωρέ, τί μοντέλλο εἶναι αὐτὸς ὁ μικρός; εἶπε ὁ Χούγκ. Πὼς εἶναι ἔτσι μικροσκοπικός; Καί τώρα, μίστερ Ντίκ, εἵμαι στίς διαταγές σου, πρόσθεσε, πιάνοντας τὰ κουπιά. Νὰ μὲ συμπαθᾷς, μὰ ἤθελα νὰ πειράξω λίγο τὸ μίστερ Μάτχαμ.

—Χούγκ, φτάνουν τὰ λόγια, εἶπε ὁ Ντίκ. Τράβα τὰ κουπιά.

Βρίσκονταν στὸ στόμα τοῦ κα-γαλιού. Ἡ θέα τὸ ποταμὸ ἦτανε ἀνοιχτή, ἐκτὸς ἀπὸ μερικὲς μεριές πού τὴν κόβανε μικρὰ νησάκια. Μέσα στὸ ποτάμι πλέανε ξύλα, φύλλα

δέντρων καὶ κλάμια. Τίποτα δὲν πρόδινε τὴν παρουσία ἀνθρώπου σ' αὐτὸ τὸ λαβύρινθο τῶν νερῶν.

—Μίστερ Σέλτον, εἶπε ὁ βαρκάρης, σταματώντας τὴ βάρκα μὲ τὸνα κουπί, μοῦ φαίνεται πὼς ὁ Τζών Φέν εἶναι ὅδω κοντά. Ἐχει μεγάλον μίσος γιὰ τοὺς ἀνθρώπους τοῦ Σέρ Ντάνιελ. Τί θὰ γίνῃ, ἄμα σὰς δῇ ἀπὸ τὴ βάρκα καὶ σὰς βρῇ κανένα βέλος στὸ μονοπάτι; Καλύτερα νὰ μὴν ἀνακατεύεται κανένας μὲ τὸ Τζών Φέν.

—Μὰ πὼς βρεθήκανε ἐδῶ; ρώτησε ὁ Ντίκ.

—Ὁ κόσμος ἔχει τὰ παράξενά του, ἀπάντησε ὁ Χούγκ. Γι' αὐτὸ δὲ βλέπω τὴν ὥρα νὰ θυγῶ ἀπὸ τὸ ποτάμι. Τί λές; Δὲν ἐτοιμάζει τὸ τόξο τοῦ Μάτχαμ, γιὰ καλὸ καὶ γιὰ κακό;

Καί γέλασε πάλι.

—Καλὰ λές, Χούγκ, εἶπε ὁ Ντίκ.

—Ἀκουσε τώρα, ἐξακολούθησε ὁ Χούγκ, ἂς ἐτοιμάσῃ τὸ τόξο του. Βάλτε κι' ἕνα βέλος. Ὁρατα. Κράτα το τώρα σὺν νὰ μὲ φοβερῇ.

—Τί σημαίνει αὐτό; ρώτησε ὁ Ντίκ.

—Νὰ τί σημαίνει, μίστερ Σέλτον. Ἀν σὰς βοήθησα μὲ τὴ βάρκα μου, θὰ πῇ πὼς μὲ διάσατε νὰ τὸ κάνω, εἶπε ὁ Χούγκ. Κι' ἔτσι ἂν μᾶς δῇ ὁ Τζών Φέν, θὰ πιστέψῃ, πὼς ὅ,τι ἔκανα, τὴνκανε μὲ τὸ ζόρι. Ἀκουσέ με, Ντίκ. Ὁ Σέρ Ντάνιελ εἶναι χαμένος ἀνθρώπος. Πέρασε ὁ καιρὸς του. Εἶναι χαμένος!

Κι' ἔσκυψε πάνω στὰ κουπιά του. Τράβηξαν ἀρκετὴ ὥρα ἀκόμα πάνω στὸ ποτάμι, πέρασαν τὴν ἀκρὴ ἑνὸς μικροῦ νησιού, κι' ἔφτασαν ἀνεπλόγητα σ' ἕνα στενὸ κανάλι πού βγαζε στὴν ἀπάναντι ὄχθη. Τότε ὁ Χούγκ ἄφησε τὰ κουπιά.

—Θὰ σὰς βγάλω ἐδῶ ἀνάμεσα στίς ἱτιές, εἶπε.

—Μὰ, ἐδῶ δὲν ἔχει μονοπάτι, κι' εἶναι ὅλο βάλτοι καὶ λάσπες, ἀπάντησε ὁ Ντίκ.

—Ντίκ Σέλτον, ἀπάντησε ὁ Χούγκ, δὲν τολμῶ νὰ σὲ πᾶω πάρα κάτω. Κι' αὐτό, γιὰ τὸ καλὸ τὸ δικό σου. Ὁ Τζών Φέν παραφυλάει τὸ πέρασμα, μὲ τὸ τόξο στὸ χέρι, καὶ σκοτώνει σὺν κουνέλια ὅσους ἀνήκουε στὸ Σέρ Ντάνιελ. Τὸν ἀκουσα νὰ παίρνῃ ὄρκο γι' αὐτό. Ἀν δὲ σὲ γνώριζα ἀπὸ τὸν παλιὸ καλὸ καιρὸ, θὰ σ' ἄφιναν νὰ προχωρήσῃς. Ἀλλὰ ἀπὸ τὴ μιὰ μεριά γιὰ τὴν ἀνάμνηση αὐτῆς, κι' ἀπὸ τὴν ἄλλη γι' αὐτὸ τὸ παιδί πούχεις μαζὶ σου καὶ πού δὲν εἶναι ἄξιο οὔτε γιὰ πόλεμους, οὔτε γιὰ πληγές, θὰ θυσιάξω καὶ τὰ δυὸ

μου αὐτὰ ἂν ἦτανε νὰ σὰς γλυτώσω. Νῆσαι εὐχαριστημένος γιὰ ὅ,τι ἔκανα γιὰ σένα ὡς ἐδῶ. Μὰ τὴν πίστη μου, πὶδ πολὺ δὲ μπορῶ.

Δὲν εἶχε τελειώσει ἀκόμα ὁ Χούγκ, κρατώντας τὰ κουπιά στὸ χέρι, δταν ἀνάμεσα στίς ἱτιές ἀκουστικὴ μιὰ δυνατὴ κραυγὴ, καὶ θόρυβος μέσα ἀπὸ τὸ δάσος.

—ὦ! συμφορά! φώναξε ὁ Χούγκ, τραβώντας τὴ βάρκα στὴν ὄχθη. Κάνε πὼς μὲ σημαδεύει μὲ τὸ τόξο σου, καλέ μου Ντίκ. (Ἀκολουθεῖ)

ΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΤΗΣ ΓΕΝΙΑΣ ΜΑΣ

Ζηλέψαμε τίς γαληνές ψηλές βουνοκορφές πού ὑψώνουν μεγάλωρεπο τὸ ἀνάστημα σὸ χρόνον, πού πρώτες ἀνταμώνουν τὸ φίλημα τοῦ ἡλίου κι' ἀπαθες καλοδένονται τῆς θύελλας τὸν πόνο.

Ζηλέψαμε τὸ δυνατό κι' ἀγέρωχο ἀέτο, πού χτίζει στὸ ψηλότερο φράγγι τῆς φωλιάς του κι' ἀντιμετρεῖται μοναχὸς στῆς θύελλας τῆς στιγμῆς μὲ τὰ φτερά τ' ἀδάμαστα τῆς μοῖρας τοῦ θανάτου.

Κι' ἀπ' τὴ λαχτάρα τὴν πολλὴ κι' ἀπ' τὸν πολὺ μας πόθο πάνω στὸ ἀδύναμο κορμί, πού ζοῖσε μὲ ἄλυσίδες ἐφύτρωναν—ὦ, τί χαρὰ δειλὰ-δειλὰ τὰ δυὸ φτερά καθὼς τυφλοὺ πού τοῦ εἶπανε: «θὰ δεις!» πρώτες ἐλπίδες.

Καί τότε ἀγάλα ἀρχίσαμε τίς μαῦρες ἀλυσίδες μας καὶ τὸ πηχτὸ τὸ σίδερο πού μούγκριζε θλιμμένα νὰ σιγοτῶμε μ' ἄλλους μὲ τοὺς πόρους τοῦ κορμιού. Κι' ἀντρίεψαν τὰ φτεροῦγιά μας μὲ σίδερο θρημμένα.

Καί νὰ μας! Μὲ δλοφώτειν θεωρία παλληκαρίσια χαμογελάμε στὴ ζωὴ, τὴν ὁμορφὴ Κυρά, καὶ προσπερνᾷμε ἀψηφιστὰ τὸν πόνο, γιατί ζοῦμε στοῦ πόνου μας τὸ λεύτερο δάμασμα, τὴ χαρὰ.

Πνιχτὰ βογγάει τριγύρω μας ὁ χαλασμός κι' ἡ βία σὲ ἔφερνε κι' ὀλόγιαστη χαλάστρα ὁρμή. Μὰ νὰ! Συστήματα ἡ ἀντίστα τους τὰ δόνησε καὶ πέφτουν. Συναμῶν στὰ πόδια μας τὰ σπλάχνα τους περνᾷ.

Καί μεῖς πάνω ἀπ' τὸ χαλασμὸ προβαίνουμε καινούργιοι, ὠραῖοι, φωτοστεφάνοι καὶ μὲ περισσὰ χάρη. Μιάς καταλύτρας γέννημα φωτιάς καὶ μιάς ζωῆς πλάστρας, μεγαλοδύναμης, πολυακριβὸ καμάρι.

ΔΗΜΗΤΡΑ ΠΟΥΛΙΤΣΗ

ΑΘΗΝΑΙ-ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Ο ΠΟΡΙΩΤΗΣ

Ἀγαπητοί μου,

ΝΑΣ καλὸς φίλος, ἕνας πολὺτιμος συνεργάτης, ἕνας σπουδαῖος λογοτέχνης κι' ἕνας λαμπρὸς ἄνθρωπος, ὁ Νικόλαος Ποριώτης, πέθανε αὐτὲς τίς ἡμέρες σχεδὸν ξαφνικά.

Γιατί, ἂν κι' ἡλικιωμένος, ἐδδομηνταπεντάτης—γεννήθηκε στὴν Καλλιπολὴ τὸ 1870—κρατιόταν νέος, ἀκμαῖος, ἀκούραστος κι' ἐργαζόταν πνευματικὰ ὡς τὴν τελευταία τοῦ ἡμέρας. Μ' ἐκπληξή μου ἀκουσα ἀπὸ ἕνα φίλο πὼς ἦταν ἀρρωστος βαρεῖα—τὸν εἶχα ἰδεῖ τόσο καλὰ τὴν περασμένη ἐβδομάδα!—καὶ πὼς στὴν κλινικὴ, ὅπου τὸν εἶχαν μεταφέρει, οἱ γιατροὶ δὲν ἤξεραν ἀκόμα τί ἀκριβῶς ἀρρώστεια εἶχε. Ἐ, δταν μοῦ ἔκαναν αὐτὴ τὴν ἐμίλια, ὁ Ποριώτης ἦταν κιόλα πεθαμένος. Τὴν ἄλλῃ μέρα, μὲ ἀκόμα μεγαλύτερη ἐκπληξή, καί μὲ πόση θλίψη, διάβασα στὴν ἐφημερίδα γιὰ τὸ θάνατό του καὶ τὴν κηδεῖα του...

Μεγάλῃ ἀπώλειᾳ γιὰ τὰ Νεοελληνικά Γράμματα ὁ ξαφνικὸς αὐτὸς καὶ πρόωρος, μπορούμε νὰ ποῦμε, θάνατος! Γιατί ὁ Νικόλαος Ποριώτης δὲν εἶχε τὸν ὅμοιό του. «Δημιουργὸς» καθ'αυτὸ μπορεῖ νὰ μὴν ἦταν. Οὔτε τὰ λυρικά ἢ σατυρικά του ποιήματα, οὔτε ἡ τραγωδία του «Ροδόπη», οὔτε οἱ κωμωδίες του «Τὰ συναλλάγματα» κι' «Ὁ Ξένος», ἂν καὶ πολὺ καλὰ ἔλα, λογαριάζονται ἀπὸ τὰ καλύτερα τοῦ εἵδους καὶ τῆς ἐποχῆς του. Ἀλλὰ ἦταν ἕνας μεγάλος «λογοτέχνης», μὲ τὴ γενικὴ σημασία τοῦ ὅρου, πού ἐκδηλωνόταν προπάντων σὰ μεταφραστὴς. Ἦξερε κατὰβῆα πολλὲς ξένες γλώσσες, ἤξερε ὅσο κανένας ἄλλος τὴ δική μας, εἶχε ἀκόμα ὅλες τίς ἱστορικές, τίς φιλολογικὲς καὶ τίς αἰσθητικὲς γνώσεις ἐνὸς σημερινοῦ σοφοῦ, ἐνὸς ἀληθινοῦ λογίου, καὶ μπορούσε νὰ μεταφράζῃ στὴν ἐντέλεια ὁποιοῦ ποτε πεζοῦ ἢ ἔμμετρο, παλιῦ ἢ νεώτερου κείμενο—τραγοῦδι, ἀρχαῖο δράμα, ἔπος, τραγωδία, κωμωδία, σονέττο τοῦ Σαίξπηρ κλπ.—ἀποδίδοντας πιστότατα τὸ νόημα, τὸ μέτρο, τὸ ρυθμὸ, τὸ ὄρος, τὴν χάρη, ἀκόμα καὶ τὸ λογοπαίγνιο τοῦ πρωτοτύπου. Στὰ Ὁδεῖα, τραγουδιστὲς

καὶ τραγουδίστριες δὲν ἤθελαν ἄλλο μεταφραστὴ τῶν ξένων τραγουδιῶν πού τραγουδοῦσαν. Μόνο ἡ ἑλληνικὴ μετάφραση τοῦ Ποριώτη ταίριαζε μὲ τὸν ἦχο, μὲ τὴ μουσικὴ, ὡς τίς μικρότερες λεπτομέρειες. Καί τὰ Θεάτρα, δταν ἤθελαν νὰ παίξουν ξένο ἔργο—κλασσικὸ, σύγχρονο, σοβαρὸ, ἐλαφρὸ—ἐπιφορτίζαν τὸν Ποριώτη νὰ κάμῃ τὴν μετάφραση μὲ τὴν βεβαιότητα πὼς θάταν ὅ,τι χρειαζόταν.

Στὴ «Διάπλασι», ἕναν καιρὸ ἀξέχαστο γιὰ τοὺς τότε συγρομητές, ὁ Ποριώτης συνεργάσθηκε σὰ μεταφραστὴς. Πολλὰ μυθιστορήματα δημοσιεύθηκαν στὸ περιοδικὸ μας μεταφρασμένα καὶ διασκευασμένα ἀπὸ τὸν Ποριώτη, πού τότε ἔδωκε τὸνομά του, πότε μεταχειριζόταν ψευδώνυμο ἢ ἀρχικά. Κι' ἐν' ἀπὸ τὰ μυθιστορήματα αὐτά, πού ξεπέρασε τὴν ἐπιτυχία καὶ τὴ φήμη ὅλων τῶν ἄλλων τῆς ἐποχῆς, ἦταν τὸ χαριτωμένο ἐκεῖνο «Σχολεῖο τῶν Ζώων». Μόνον ὁ Ποριώτης μπορούσε νὰ τὸ μεταφράσῃ ἀπὸ τὸ ἀγγλικὸ πρωτότυπο μὲ τόση γνώση καὶ τόση χάρη. Μαζὶ μὲ τὰ παιδιὰ, κι' οἱ μεγάλοι τὸ διάβαζαν καὶ τὸ χαίρονταν... Ἡ συνεργασία τοῦ Ποριώτη στὴ «Διάπλασι» δὲν ἐδάσταξε πολὺ—ἀποχώρησε ὁ ἴδιος γι' ἄλλες σπουδαιότερες ἐργασίες—μοῦ ἔδωσε ὅμως τὴν εὐκαιρία νὰ τὸν γνωρίσω, καλὰ, νὰ τὸν ἐκτιμήσω καὶ σὺν ἀνθρώπο σπάνιο, καὶ νὰ συνδεθῶ μαζί του μὲ φιλία πού ἔμεινε γιὰ χρόνια ἀδιατάρακτη. Ἀληθινὰ, ὁ Νικόλαος ὁ Ποριώτης—ὅπως γραφόταν τελευταία—δὲν ἔμοιαζε μὲ τοὺς συνηθισμένους ἀνθρώπους. Ἦταν ἰδιοόρρυθμος, παράξενος, «ἐκκεντρικός»· ἀλλὰ κάτω ἀπ' αὐτὴ τὴν παραξενιὰ καὶ τὴν ἰδιοόρρυθμία, ἔδλεπε τὸν ἴσιο, τὸ χρηστὸ, τὸ δίκαιο, τὸν εὐλικρινὴ ἄνθρωπο, πού ὅσο δὲν ἀνεχόταν νὰ τὸν ἀδικήσῃ κανένας—κι' ἔκανε φασαρία γιὰ τὸ παραμικρό, καὶ γύρευε τὴν ἀκρὴ γιὰ τὸ καθετί—ἔτσι δὲν συγχωροῦσε καὶ σὺν ἑαυτὸ τοῦ τὴν ἀδικία κατὰ τοῦ ἄλλου. Πλάγια μέσα δὲν ἤξερε, ἔλεγε «τὴ σκάφη σκάφη καὶ τὰ σῦκα σῦκα», μὰ καὶ δὲν ἐχάριζε κάστανα σὲ κανένα. Εἶναι χαρακτηριστικὴ κι' ἡ στάση του στὸ γλωσσικὸ ζήτημα. Ὁρθόδοξος δημοτικιστὴς ἐξ ἀρχῆς, καὶ μάλιστα γνώστης καὶ μελετητὴς τῆς δημοτικῆς ὅσο λίγοι, ἐτράβηξε ἴσια τὸ δρόμο του, χωρὶς παρέκκλιση, χωρὶς υποχώρηση, χωρὶς συμβιβασμό. Γι' αὐτὸ καὶ τὸ κείμενό του, ἢ πρωτότυπο, ἢ μετάφραση ἢ διασκευή, ἀποτελεῖ πάντα γλωσσικὸ πρότυπο.

Σὰς Ἀσπάζομαι

ΦΑΙΔΩΝ

Μυθιστόρημα υπό ANDRÉ LAURIE

ΠΡΟΑΣ Ο ΝΙΚΙΟΥ

—Μετάφραση ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΤΑΡΙΣΟΥΛΗ

(Συνέχεια απ' το προηγούμενο)

Κατεβάζουμε από το άμαξι τα τρόφιμα που είχαμε φέρει μαζί μας: μια μεγάλη στάμνα λάδι, δυο σάκκοι σάρι, άσικιά με γλυκό κρασί, λουκάνικα, σταφίδες, σůκα, κουλούρια καμωμένα από τη μητέρα μου...

Η χήρα και η έγγονή της είναι γεμάτες χαρά. Μας πηγαίνουν στην καμαρούλα που προορίζεται για μένα. Μας δείχνουν το δρόμο που βγάζει στη σχολή του Λύσι.

Πηγαίνουμε εκεί άμέσως. Παρουσιάζομαι σ' αυτόν που θα έχω δάσκαλό μου. Τρέμω βλέποντας το αυστηρό μέτωπό του, τα άγρια μαύρα φρύδια του, τα πυκνά του γένεια, κι ακούγοντας τη θαυμάσια φωνή του... Λίγο έλειψε να ζητήσω να φύγουμε... Μά βλέποντας να φθάνουν λίγοι λίγοι οι μέλλοντες συμμαθητές μου άρχίζω να παίρνω πάλι θάρρος... Άλλοι έρχονται μόνοι τους, άλλοι μαζί με τους παιδαγωγούς τους. Αλλάζουμε μεταξύ μας μερικά χαμόγελα και—γιατί να το κρύψω;—και μερικούς μορφασμούς.

Αποχαιρετούμε τον δάσκαλο και ξαναγυρίζουμε στης Άγαρίστης όπου μάς περιμένει ένα λιτό δείπνο. Ύστερα γυρίζουμε μέσα στην πόλη και τέλος, κατά το ήλιο-βασιλέμα, ο παππούς μου κι ο πατέρας μου με άποχαιρετούν για τελευταία φορά και άποχωρίζομαστε.

Ενωσα την καρδιά μου να σφιγεται, όταν είδα να ξεμακραίνει ή θαυμάσια άμαξα που έπαιρνε μακριά μου εκείνους που τόσο αγαπούσα. Μή μπορώντας να συγκρατηθώ έτρεξα από πίσω τους και τους παρακάλεσα να σταματήσουν, να με φιλήσουν για τελευταία φορά. Ύστερα φίλησα κι εγώ το άστεράτο μέτωπο των δύο βοδιών μας, που τώρα που έπρεπε να τα χωριστώ, τώρα κατα-

λάδινα πόσο τα αγαπούσα. Ύστερα, θαριαναστενάζοντας, ξαναγύρισα στο σπίτι όπου με περίμεναν οι δυο φτωχές γυναίκες.

Πόσο μου φάνηκε στενόχωρο, συγκρινοντάς το με το μεγάλο πατρικό μου σπίτι, που το μεγάλωναν ακόμη περισσότερο οι πλατειές του αυλές,

ματιστό μάρμαρο, έργο του Θεαρίωνα. Τ' αγαλματάκια αυτά μπαίνουν εδώ για να διώχνουν τους κλέφτες, μα μου φαίνεται πως ένας σκύλος θα έκανε καλύτερα τούτη τη δουλειά... Ύστερα έρχεται ο μικροσκοπικός δωμός του Απόλλωνα, όπου πρόσφερε τις θυσίες του ο άρχηγος της οικογενείας. Σ' αυτός ο δάμος της αυλής ήταν δυο φτωχικά δωμάτια, ο γυναικωνίτης, δεξιά και άριστερα βρισκονταν το εργαστήριο της Γλυκέρας και ή κάμαρα ή προορισμένη για μένα.

Είχε αποφασιστεί από την άλλη ημέρα ν' άρχίσω τα μαθήματα στο σχολείο του Λύσι. Ωστόσο, κουρασμένος από τις τόσες συγκινήσεις και τα τόσα πράγματα που είδα, ένύσταξα. Η Άγαρίστη το πρόσεξε και με πήγε στο δωμάτιό μου. Ξαπλώθηκα στο κρεβάτι μου και κοιμήθηκα βαθύτατα, μα όμολογώ πως δεν κρατήθηκα να μη δρέξω το προσκεφάλι μου με λίγα δάκρυα, για την πρώτη νύχτα της ζωής μου, που περνούσα κάτω από ξένο κεραμίδι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'
ΣΤΟΥ ΛΥΣΙ

Το σχολείο μας—τουλάχιστον για το καλοκαίρι—ήταν μια αυλή σκιασμένη με μεγάλα δέντρα: στην ήλιόλουστη Άττική, την ενοουμένη από τους Θεούς, το καλοκαίρι κρατάει σχεδόν όλο το χρόνο.

Όσοσο ο ήλιος και το καλοκαίρι άκόμη, δεν λήμπει πάντα. Είναι και μέρες που δρέχει. Τις ημέρες εκείνες φυλαγό-

μαστε κάτω από ένα ευρύχωρο ύπόστεγο που τριγύριζε την αυλή από τρεις πλευρές: από τους τοίχους του κρέμονταν διάφορα μουσικά όργανα: λύρες, διπλές φλογέρες, κιθάρες και άλλα πράγματα που εγώ τα έβλεπα για πρώτη φορά. Τέλος, ή πόρτα που βρισκόταν απέναντι στην είσοδο μάς έδωγε στην αίθουσα που θα στεγαζόμαστε τον χειμώνα.

Ενωθα φοβερά ντροπαλό τον εαυτό μου, όταν για πρώτη φορά έκαθισα κοντά στους νεαρούς συμμα-

ΕΙΚΟΝΕΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΕΚ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ

Βοήκε την πίπα του παππού και του ήρθε ή ιδέα να κάμει τον...Μαχαραγιά.

τά γύρω του χωράφια, ο άπέραντος όρίζοντας, τα όρατα δέντρα που έριχναν τη σκιά τους.

Εδώ όλα ήταν μικρά, φτωχικά, μίζερα. Το σπίτι, όπως τα περισσότερα στην Άθήνα, είχε ένα πάτωμα μονάχα. Τη στέγη τη σχημάτιζε το δώμα, που περιβάλλονταν από ένα άρκετο ψηλό πεζούλι.

Μια στενή στοά απέξω οδηγούσε στην έσωτερική πόρτα του σπιτιού, που τη στόλιζε ένα χαριτωμένο άγαλματάκι του Έρμη από χρω-

ΕΙΡΗΝΗ

Άνέθηκε από τη γή με της καμπάνας τ' άδιάσκοπο κουδούνισμα. Άπλώθηκε τριγύρω με τον άνεμο. Στόμα σε στόμα κύλησε και στάθηκε μέσα μας και μάς κρατάει γλυκά χαρούμενους και μάς κοιμίζει τις θλίψεις. Το μήνυμα της χαράς. Της αγάπης το κάλεσμα, της καλωσύνης. Χαμογέλαμε οι χαροκαμένοι, κυλιόμαστε στα χορτάρια οι ξένιαστοι, ξεχνάμε οι έχθροι και φιλιόμαστε, κι οι φίλοι χτυπιόμαστε και παλεύουμε τάν έχθροι. Ειρήνη, αδέρφια, άχ πιά Ειρήνη! Να ήσυχάσου-

με, ν' ανασάνουμε, να χαρούμε!

Ανάψαμε μπροστά στη σκηνή μας μεγάλη φωτιά με τσάνναρα κι άγκάθια και φρύγανα.

Τριζοβολάνε τα ξύλα, τα ξερόχορτα. Χοροπηδάει ή καρδιά μας να σπάση ενώ ηθοσκοπάμε πάνω από το φουσατο. Τσουγκρίζουμε πάνω στο τρέξιμο, κόκκινοι, ξαναμμένοι ξεφυσάμε, λυνώμαστε στα γέλια, απ' την πολλή χαρά δακρύζουμε....

Ειρήνη, νεράιδα που μάς μεταμόρφωσε!

Ειρήνη, λέξη λατρεμένη που μάς ανέβασε στο Θεό!

KITTA MALIKOYTH - KΩNSTANTAKOY

ΕΝΑ ΕΞΥΠΝΟ ΠΑΙΔΙ

ΙΝΔΙΑΝΙΚΟ ΠΑΡΑΜΥΘΙ ΓΙΑ ΜΙΚΡΟΤΕΡΑ ΠΑΙΔΙΑ

Ζ'.

"Άλλο κατόρθωμα του Ράμα

Άλλά δεν πέρασε πολς καιρός, και ο άδιόρθωτος γελωτοποιός τα έέχασε όλα. Έτσι μια μέρα, ανάμεσα σταδσειά του, πέταξε κι έναν άπρεπο λόγο, που έκαμε το βασιλιά έξωφρενών.

—Πάρτε τον από δω άμέσως, φώναξε, κι άποκεφαλίστε τον! Δεν θέλω πιά να ξαναϊδω ούτε αυτόν, ούτε καν το κεφάλι του κομμένο!

Δυο στρατιώτες τον πήραν για να τον άποκεφαλίσουν στην αυλή του βαλατιού, με τα τροχισμένα σπαθιά τους.

Καθώς πήγαιναν, ο πονηρός Ράμας, που έκαμε πάλι το σχέδιό του στη στιγμή, τους είπε σχεδόν κλαίγοντας:

—Έτσι κι έτσι εγώ σε λίγο θα πεθάνω, κι ή τελευταία θέληση του έτοιμοθάνατου, καθώς ξέρετε, είναι πάντα ίερή. Άκούστε λοιπόν τί θέλω: Η εκτέλεσή μου να γίνει μέσα σ' εκείνο το βάλλο, για να λουστώ πρώτα, όπως όριζει ή θρησκεία μας, και να προσευχηθώ, παρακαλώντας το Θεό να μου συχωρήσει τις άμαρτίες μου. Μπήτε μαζί μου και σεις, να είσατε έτοιμοι, και άμα τελειώσω την προσευχή μου, θα σάς κάμω νόημα, για να μου κόψετε το κεφάλι, μ' ένα γερό χτύπημα κι οι δυο.

Οι στρατιώτες τον λυπήθηκαν κι άποφάσισαν να του κάμουν τη χάρη. Μπήκαν λοιπόν μαζί του στο βάλλο και περίμεναν, ο ένας δεξιά του κι ο άλλος άριστερά του, με τα σπαθιά γυμνά, το νόημα για να τον άποκεφαλίσουν.

Ο Ράμας, χωμένος στο νερό ως τη μέση, πλύθηκε καλά καλά κι άρχισε να σιγολέη—τάχα—την προσευχή του. Κι άξαφνα έγεννε στους στρατιώτες πως τελείωσε κι ήταν έτοιμος να πεθάνη.

Άλλά την ίδια στιγμή, ο κατεργάρης χαμήλωσε άπότομα και χώθηκε σχεδόν όλος στο νερό. Οι στρατιώτες, που δεν πρόφθασαν να ιδούν το κίνημά του, έδωσαν ένδως από μια σπαθιά μ' όλη τους τη δύναμη. Και φυσικά, άφου το κεφάλι του Ράμα ήταν πιά τόσο χαμηλά, δεν βρήκαν να χτυπήσουν πιασά τα δικά τους.

Τρέχοντας, ο κατάδικος γύρισε στο παλάτι μονάχος. Κι όταν τον είδε ο βασιλιάς και τον ρώτησε, μ' έκπληξη και με θυμό, πως τον άφησαν οι στρατιώτες να γυρίσει ζωντανός, ο Ράμας φώναξε γελώντας:

—Τί άτζαμήδες! Άντί ν' άποκεφαλίσουν έμένα, άποκεφαλίσαν... ο ένας τον άλλον!

(Άκολουθεί)

Η ΚΥΡΑ - ΜΑΡΘΑ

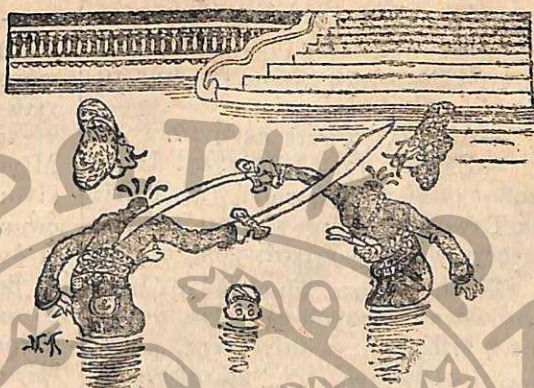
ΔΙΠΤΥΧΑ

3

Άχ, το σπιτάκι μας χαρά κι ή καμαρούλα μας, φωλίτσα έναν καιρό και μια φορά ποθήσαμε μια ξεστή γωνίτσα!

Μά πέρασε απ' τη γειτονιά σκληρός ο πόλεμος, και τώρα κυνηγημένα λές πουλιά μάς δέννει το χειμώνα ή μπόρα!..

ΔΙΟΝ. Α. ΤΡΟΒΑΣ

Το υπέροχο αυτό διήγημα του κ. Θράσου Καστανάκη πρωτοδημοσιεύθηκε στο ελληνοαγγλικό περιοδικό του Καίρου «ΑΕΡΑ». Όταν το διάβασα, έκρινα πως θάξιζε να το διαβάσουν και τα Διαπλάσσιμα. Και ζήτησα την άδεια από τον συγγραφέα να το αναδημοσιεύσω, με λίγες περικοπές, για τα παιδιά μου. —Σ. τ. Δ.

ΤΑΣΟΣ ΤΑΣΟΥΛΗΣ ΔΙΗΓΗΜΑ

«Αμα έβλεπες την 'Ασημίνα, κα-
ταλάβαινες το πώς θα ήταν οι αλη-
θινές αρχόντισσες κι' ας την έδεχνε
ή φτώχεια από γενεές. Καθότανε
με τον Τάσο Τασούλη, τον έγγονό
της, σ' ένα χαμώγι, πάνω στα
Σούρμενα, και κάθε πλούσιο σπίτι
στο 'Ελληνικό γύρευε να την έχει
παραδουλεύτρα του. Μπορεί να
προστάζαν τρεις και τέσσερις ύπη-
ρέτριες, μα οι κυράδες ανεβαίναν
τους κακοτράχαλους δρόμους ως τη
«Βίλα» της, όπως έλεγε το χαμώγι
της, να την καταφέρουνε νάρθη
μια τουλάχιστο φορά τη βδομάδα
να «βάλει τα πράματα στη θέση
τους». Στην πλύση και στο σίδερο
δεν είχε το ταίρι της. Κι' όσο για
καθαριότητα... όταν έπαιρνε το
σφουγγαρόπανο στα χέρια, τρέμαν
παρκέτα, τζάμια και παράθυρα.

—Πόσο χρονώ είσαι, 'Ασημίνα;
—'Εβδομήντα και... Να μην τὰ
ξαναλέμε!

—Δε θάλεγα ούτε πενήντα.
—Βέβαια και δε θάλεγες! Απαν-
τούσε με τη χοντρή φωνή της. 'Εμείς
οι Ταταυλιανές έτσι είμαστε. Δε μάς
στρέγουν τα γερατιά, κοπέλα μου.

Το κορμί της, άμα το στήλωνε
για να το ξεκουράσει, είχε αντρί-
κεια λεβεντιά, τα μάτια της, μεγά-
λα, δλοζώντανα, σε κοιτάζανε με
μια ρομαντική έκφραση, και μόνο
στο στόμα, στα χείλια και στα δόν-
τια της, μπορούσες να δεις τη με-
γάλη της ηλικία. Το ίδιο καταλά-
βαινες τα πολλά χρόνια κι' από το
ρούχο της, μια ρόμπα που κάποτε
θάτανε μαύρη, και που τώρα, από
το πλύνε-πλύνε, είχε καταντήσει
γκρίζα, με κάτι άσπρους πελώριους
λεκέδες σα μπαλόνια πίσω στη
ράχη της και στο στήθος. Μ' αυτή
τη ρόμπα έλοι οι σύγχρονοι τη θυ-
μούνται να πηγαίνονται, καθημε-
ρινές και Κυριακές, χειμώνα-καλο-
καίρι, και με τα πάνινα παπούτσια
της, κάτι άσπρα αντρικά που από
κάπου θα της τάχανε χαρίσει και
πάντα τάβλεπες φρεσκοβαμμένα στα
πόδια της να συμπληρώνουνε την
αγαπητή κι' αλησμόνητη τυραννι-
σμένη της εμφάνιση.

—'Ωρα καλή, κυρά 'Ασημίνα!
—Καλημερούδια σου, παιδί μου,
αποκρινόταν γρήγορα και τραβούσε
το δρόμο της στού Δημάκου του
γιατρού, ή στού καπετάνιου, ή στού
Στρατηγού, ή στού δασκάλου, να
δεί τι κάνουν τ' ανεπρόκοπα «δουλι-
κά της σήμερα» και να βάλει τάξη
και καθαριότητα.

Έιταν από τα Ταταύλα της Πό-
λης, απ' όπου είχε έρθει πρόσφυ-
γας πριν χρόνια, με την κόρη της.
Τον άντρα της, τον περίφημο Τά-
σο πούτανε φόβος και τρόμος του
κάθε Τούρκου στον άλλο πόλεμο,
τον σκοτώσαν οι «ζαπτιέδες» στα
18 λίγο πριν την ανακωχή, σε μια
συμπλοκή που έγινε στο Καρλίκι. Το
γαμπρό της τον Περικλή, που κι'
αυτός δε χωράτενε κ' έιτανε το δε-
ξι χέρι του πεθερού στα «περι μά-
χαιρα και Πατρίδα», τον είχαν πά-
ρει οι Τούρκοι, τον ανακαλύψανε
και τον πιάσαν πάνω στο βαπόρι
ίσσα ίσα που τους φευγάτιζε για την
'Ελλάδα. 'Αγνωστο που τον πήγαν
και τι έγινε. 'Ετσι έφτασε ή 'Αση-
μίνα με την κόρη της, που είχε και
παιδί στην κοιλιά, και τις στεγά-
σαν σε κάτι παράγκες στην Καισα-
ριανή.

—Είχα γνωρίσει, βέβαια, δύσκο-
λες μέρες στη ζωή μου, ωστόσο α-
φότου ήρθαμε στην πατρίδα, ή φτώ-
χεια κ' ή πείνα ήταν άλλο πράμα
να το λες κι' άλλο να το βλέπεις.
Μεγάλο κακό κι' απίστευτο. 'Ας
είναι! Στον τέταρτο μήνα που φτά-
σαμε, λευτερώθηκε ή κόρη μου. Μα
τι άγόρι έιταν εκείνο; Θαρρείς πως
τα βάσανα κι' οι στερήσεις, αντί να
το σκοτώσουνε, το θρέψανε και τ'
αντρεώσανε μέσα στα σπλάχνα της!
'Ενα άγόρι που τριβαν οι γιατροί
τα μάτια τους. Μα τι να σάς τα
λέω; Τον ξαίρετε τον Τάσο μου, ο
λόφτυστος ο παππούς του, από σβελ-
τάδα, από προκοπή, κι' από πεί-
σμα, κι' από δύναμη, που σίδερο
δηλαδή να πιάσει στο χέρι του,
μολύβι το κάνει και το λυγάζει.

—Κι' ή μητέρα του; ρωτούσαν
οι καινούργιες κυράδες του 'Ελλη-
νικού.

—Αυτή συχωρέθηκε. Μόλις που
ο Τάσος άρχισε να περπατάει και
να βάζει μπρός τα λογάρια του,
(«πως σε λένε, μωρό μου;» τον
ρωτούσανε, «Τάσο Τασούλη» απο-
κρινόταν) και άμα κουβαληθήκαμε
εδώ στα Σούρμενα κι' έφτιασα τη
«βίλα» μου, ή κόρη μās άφησε χρό-
νους. «'Εσύ, μανά!» μου έλεπε. Τι
να μου πεί περισσότερα; Τα λόγια
είναι φτώχεια. 'Εγώ μανά, και κύ-

ρης, και παπούς, και γιαγιά, όλα
έγώ.

—Για τον Τάσο Τασούλη;...

—Ναι, για ποιόν άλλο;

Τώρα, την Κυριακή, την παίρνει
από το μπράτσο και την κουβαλάει
ως κάτω στην παραλία του 'Ελλη-
νικού, που κάνει μπάνια ο κόσμος,
την καθίζει σ' ένα τραπέζακι, της
παραγγέλνει το ούζο της και μεζέ-
δες. Πετάνει ύστερα τα ρούχα του,
και με το μπανικό που το φοράει
από μέσα, τρέχει με την παρέα του,
με τα καλύτερα παιδιά, και πέ-
φτουνε στη θάλασσα. Περγάνει ή
ώρα, κι' ο νους της βουτάει στα
παλιά, στα χτεσινά και στα σημε-
ρινά της. Μπρός στα δλοζώντανα
ρωμαντικά της μάτια προβαίνει θο-
λή ή εικόνα τ' 'Αη Δημήτρη, στα
Ταταύλα της, ο Δεσπότης που έ-
βγαινε στον αϊλόγυρο το δειλινό,
ανάμεσα από τα κυπαρίσσια, και
καμιά φορά την αντίμωνε, του
φιλούσε το χέρι εκείνη, κι' ο άγιος
άνθρωπος της έλεγε: «Να προσέ-
χει ο άντρας σου, κάνει μεγάλες
πράξεις, αλλά να προσέχει, το 'Ε-
θνος χρειάζεται να έχει παρόμοια
λαμπρά τέχνα...» Μα ο Τάσος δεν
άκουε. «Σε χρειάζεται το 'Εθνος,
μου έλεπε ο Δεσπότης...» — «'Αν
πρόσεχα, δε θα με χρειαζόταν!»
βαβούριζε εκείνος και θυμόνε. Μα
τι γλύκα που την είχε ο θυμός του!
'Ωστόσο, μάν αυγινή τον βόηκαν
σκοτωμένο κάτω στο Καρλίκι, τέσ-
σερις μαχαιριές.

Τα χρόνια περάσανε. Τώρα ο
Τάσος Τασούλης, ο έγγονος, που
δεν τον γνώρισε τον παπούλη, πη-
γαίνει ωστόσο στ' αγνάρια του, γί-
νεται ο ίδιος. Μόνο που αυτός μα-
θαίνει και γράμματα, που ο πα-
πούλης δεν ήθελε ούτε να τα δει,
ούτε να τ' ακούσει. 'Αμα βγαίνει
από τη θάλασσα με τους συντρό-
φους του, άκούει ή 'Ασημίνα το
σούσουρο: «'Ο Τάσος Τασούλης
πήγε ως τον 'Αγιο Κοσμά...» 'Αν-
θρωπος είναι; Δελφίνι είναι; 'Η
'Ασημίνα κάνει πως δεν άκούει,
Κάνει πως δεν βλέπει, αλλά μόλις
γυρίσει εκείνος τη ράχη του να ντυ-
θεί, κοιτάζει αχόρταγα το δυνατό
κορμί του, που το έθρεψε και το
μεγάλωσε με το μεροδούλι της στα
ξένα σπίτια, ή καρδιά της ξεχειλά
από κρυφές χάρες, από την περη-
φάνεια της και τις ελπίδες της, και
θέλει κάτι να πεί, μα τα μάτια της
βουρκώνουνε κι' ούτε από μέσα της
μπορεί πια να μιλήσει.

(άκολουθεί)

ΘΡΑΣΟΣ ΚΑΣΤΑΝΑΚΗΣ

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΒΡΑΔΥ

Μεσάνυχτα, τ' αστέρια
με χρώματα αιθέρια
προβάλλουν από πέτρα
και τα λουλούδια γύρω
σκορπούν περίσσιο μύρο
στον βραδυών άνερα.

Μεσάνυχτα, γαλήνη
μέσ' στην ψυχή μας χύνει
το μαγικό αυτό βράδυ
οι τριλλίες απ' τ' άηδόνι
και οι λυγμοί του γκιώνη
σιμίζουν μέσ' το σκοτάδι.

Γκλόρια

*

ΕΝΑ ΟΝΕΙΡΟ

'Ησυχία απλώνεται παντού. Είναι
δειλινό. Τα δέντρα του δάσους σα-
λεύουν σιγά σιγά και το άεράκι χαι-
δεύει μια σκιά που περπατάει σα χα-
μένη. Ποιά είναι; Πού πηγαίνει; Μήπως
είναι ξωτικό; 'Οχι, όχι! Είμαι εγώ,
ναί. Περπατώ σιγά σιγά κρατώντας
την τσάντα του σχολείου μου στο χέρι.

Πού πηγαίνω; Τί θα γίνω; Πώς
βρέθηκα εδώ; Χίλιες έρωτήσεις στρι-
φογυρίζουν στο κεφάλι μου.

'Αχ! Πώς είμαι ζαλισμένη! Σταμα-
τώ μια στιγμή για ν' αναπνέω. Κι' έξα-
φνα νά, σάν κάτι να ξυπνάει μέσα μου.
Ναί, θυμήθηκα. Πήγαίνα σχολείο
και τσέκασα.

Για να πάω που όμως;
'Αχ! δεν θυμάμαι, δεν μπορώ.
Πού πάω τώρα, τί θα γίνω;
Στέκομαι και κοιτάζω γύρω μου
ξαφνιασμένη.

Κι' έξαφνα νά, το τοπίο αλλάζει
γύρω μου. Όλα σκοτεινιάζουν. Μπο-
μπουνητά και άστραπές σχίζουν τον
άερα. Κι' εγώ, που είμαι; Τί γίνομαι;
'Α! νάμαι κι' εγώ. Τρέχω, τρέχω σάν
άλαφιασμένη, πηδάω πέτρες και χαν-
τάκια, πέφτω, ξανασηκώνομαι και συ-
νεχίζω το τρελλό μου τρέξιμο. Τα φο-
ρέματά μου είναι μούσκεμα.

Μά, νά. Πώς βρέθηκα εγώ εδω,
μέσα σ' έκκλησία; Οι εικόνες ζωντα-
νεύουν, με κοιτάζουν. Κι' έξαφνα εκεί
στη γωνιά, τί βλέπω; 'Ενα φέρετρο!

Πάει, χάθηκε. Κρύος ιδρώς με πε-
ριλούει, τα δόντια μου τρίζουν από την
άγωνία, δυο άόρατα χέρια με σφίγγουν.

Μά νά, με μια τελευταία προσπά-
θεια, τρέχω έξω από την έκκλησία. Μια
λάμψη με στραβώνει, βλέπω τέσσερις
άσπρους τοίχους και... ανοίγω τα μά-
τια μου.

'Αχ! 'Ονειρο ήταν, πως ξαλάφρωσα!
'Αφοβο Μάτι

*

Ο ΜΑΝΩΛΗΣ

Μήπως έτυχε να γνωρίσετε το Μα-
νώλη; 'Οχι; Μά, πως είναι δυνατόν;
'Εγώ γοητεύθηκα από την πρώτη
στιγμή που τον είδα να στο πεζοδρό-
μιο, γι' αυτό ανέλαβα να τον υιοθε-
τήσω.

Πρέπει να μάθετε ότι ο Μανώλης
ήταν ένας άσπρος μωρός γάτος, με δυο
πήχες μουστάκι, και από πάντων (ση-
μειώστε το) ένας κοινός γάτος.

Δεν ήταν καθόλου από σόϊ, μα
είχε κάτι επάνω του, που σε τραβούσε.
'Εξ άλλου, πολύ της εμπιστοσύνης
μας, με τους καλούς του τρόπους, δεν
άργησε να γίνει το καμάρι του σπιτιού.
Δεν έκλεβε τίποτε.

Μόνο όταν τον πρωτοπήγα σπίτι
μας, άρπαξε κάποιο ψάρι—πιο μεγάλο
απ' το μπόι του—άλλα μετά, ή απ' το
ξύλο πουφαγε, ή από «λεπτότητα»,
φρόνιμα να συμμορφωθεί σύμφωνα με
το περιβάλλον που θ' άνηκε στο έξής.
'Όσο για τ' όνομά του, απλούστατα
στην αρχή τον έλεγα «μανάρι»—λόγω
του πάχους του—κατόπιν πιά χαιδευ-
τικά «μανάλι» και τούμηνε... «Μα-
νώλης».

'Ενα πρωί τον έχασα. 'Εφαχ'να δώ,
κει, πουθενά δε βρισκόταν.

—Μανώλη, Μανώλη, άνοιξ' ή γή
και σε καταπτε;

'Αναστάτωσα τον κόσμο, τίποτα.

'Απελπίστηκα.

Ξαφνου κάρ' απ' το κρεβάτι:
'«Νιάου!».

Τί συμβαίνει στο καλάθι; (που να
σκεφθώ να ψάξω).

Μά να 'κεί μέσα ο Μανώλης, πλέ-
νει κάτι γκρίζο, μαλλιαρό στην άγκυ-
λιά του.

Δεν πιστεύω τα μάτια μου κι' άρ-
χίζω να φωνάζω:

'«'Ο Μανώλης έχει γατάκι, γέννησε ο
Μανώλης».

Στις φωνές μου τρέχει ή μητέρα
μου μην πιστεύοντας.

Μά εγώ θριαμβευτικά σέρνω μπρο-
στά της το καλάθι με το Μανώλη
και... το νεογέννητο.

Το τί έγινε, δε λέγεται.

'Ο! ή γειτονιά μαζεύτηκε σπίτι
μας δίδοντάς μας... συχαίρια!

Πέρασαν χρόνια από τότε.

'Ο Μανώλης—Μανώλινος έζησε, ά-
πέθανε και... έκηδεύθη υπό των τέ-
κνων του.

Πολλοί γάτοι τον διαδέχθηκαν, μα
τη δόξα του δεν την άπόχτησε κανείς!

'Ατίθασσος

*

Η ΜΕΓΑΛΗ ΑΔΕΛΦΗ

'Όταν δεν έξερω τα μαθήματά μου,
σε ποιόν θα τρέξω να με μελετήση;
τ' άρχαία να μου πη 'Ελληνικά μου
την 'Αριθμητική να μου εξηγήση;

Και αν με πη ο μπαμπάς ξερό κεφάλι
και ξεχάση ή μαμά να με φιλήση,
σε ποιόν θα πάω να με παρηγορήση;
Πάντα σ' εσέ, αδελφούλα μου μεγάλη.

Είμαστε ίσες, γι' αυτό δεν τὰ χαλούμε
και νά μαλλώσουμε ποτέ άν τύχη,
κι' άμέσως από δυο χωριά γινόυμε,
αν φωνάξης, θα βγάλω γλώσσα πύχη.

Μά πάλι στη στιγμή θα φιλωθούμε.
Θά λυθ ή διαφορά χωρίς κακία,
λευτέρα μεταξύ μας θα τὰ πούμε
και καμιά δεν θα γίνει άδικία.
Γι' αυτό κι' εγώ πολύ σε αγαπάω
κι' όταν φωνάζω κι' όταν σε φιλάω.
Και σ' έχω σά μια δεύτερη μαννούλα,
μεγάλη αγαπημένη μου αδελφούλα!
'Ελληνική Ραχοούλα

*

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

'Η νταντά κάνει περίπατο του μι-
κρού Βαγγέλη. Μιά φίλη της τη ρωτά:
—Γιατί φοράει μαύρα ή κυρία σου;
—Πέθανε ή πεθερά της, άπανιζ ή
νταντά.

Κι' ο μικρός Βαγγέλης:
—'Οχι, καλέ! ή γιαγιά μου πέθανε!
Συμαίος

*

Μαρία: — Νά χτυπήσω, κυρία, το
κουδούνι;

'Η κυρία: — Χτύπα το.

Κι' ο Τότης: — Μπά! και τί σάς
έκαμε;

Μή - μου 'Αππου

ΑΛΗΘΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

'Αθήναι, δδδς Γ' Σεπτεμβρίου 28
(άρ. τηλ. 55-536) 17 'Ιουλίου 1945

ΠΟΛΛΑ γράμματα έχω σήμερα
μπροστα μου. Αυτό θα πη πως άκρετά
Διαπλάσσιμα, που με είχαν χαμενη,
με ξαναβρήκαν, και πρέπει να είμαι
ευχαριστημένη, γιατί ή ευόκωνη αυτή
κίνηση—εγγραφές, ανανεώσεις ξεπαθώ-
ματα κλπ.—ζωηρεύει από έβδομάδα σ'
έβδομάδα. Δεν θα περάση πολύς καιρός,
και ο αυξαν άριθμός στο νέο Μητρώο
Συνδρομητών θα είναι όμοιος σχεδόν
με τον άριθμό του Μητρώου που καίκε...

Τυπώνω τώρα κι' όρατα τετραδιάκια
Μικρών Μυστικών. Σε λίγο θα τυπώ-
σω και Λυσόχαρτο. Στο μεταξύ, μή
μου στέλνετε λύσεις σε κοινό χαρτί,
γιατί δεν είναι σωστές. 'Ακούς, 'Ατρέα,
και μερικοί άλλοι; Τις λύσεις των πρώ-
των φυλλαδίων που έστειλατε, θα μου
τις ξαναστείτε κανονικά, όταν θα έχω
και θα προμηθευθήςτε Λυσόχαρτο. Θα
έχετε καιρό, γιατί θ' άργήση ή δημο-
σίευση των λύσεων κι' ή λήξη της προ-
θεσμίας. 'Όσο για το Χρυσάνθεμο,
που έτυχε νάχη Λυσόχαρτο «πριν από
την καταστροφή», είναι εν τάξει, γιατί
και το Λυσόχαρτο που θα τυλώσω θα
είναι όμοιο με το παλιό. ('Ότι μου
έστειλε το έλαβα.)

Χιονισμένε Ταύγετε, όλα αυτά που
θέλεις να μάθης θα τὰ είδες στα φυλ-
λάδια που σου έστειλα. Μόνο για το
Σύλλογο που θέλεις να ιδρύσης θα σε
πληροφορήσω: Δεκάξη μέλη είναι θ-
περασκέτα, άφού και τρεις μόνο φτά-
νουν για να τον κάμουν. Ναί, όταν με
το καλό θα γυρίσης στην 'Αμερική,
προσπάθησε να με διαδώσης στα εκεί
'Ελληνόπουλα: είναι πολλά, αλλά λίγα
με γνωρίζουν.

Πολύ καλά το σκέφθηκες, Γκλόρια!
Ένα τέτοιο μυθιστόρημα θάταν πολύ
κατάλληλο για μένα. 'Αλλά μόνον αν
υπάρχη έκδοση με πολλές εικόνες, γι-
ατί, καθώς ξέρεις, τὰ μυθιστορηματά
μου είναι πάντα εικονογραφημένα. Λοι-
πόν, μαζί με τη μετάφραση, στείλε μου
και το άγγλικό πρωτότυπο, αν έξη και
εικόνες! Άλλως θάταν περιττό. 'Εννοεί

ται πώς μόνον ἀφοῦ τὸ διαβάσω, θὰ πάρω ἀπόφαση. Πάντως, τὸ θέμα καὶ τὸ εἶδος μάρεσκον.

Τζάν, εὐχαριστῶ πολὺ καὶ σένο, κι' ὅλα τὰ μέλη τοῦ διαπλαστικοῦ Συλλόγου Καλλιθέας *«Κέφι - Χαρά»*, γιὰ τὰ συγχαρητήρια, τίς εὐχές καὶ τίς καλές ὑποσχέσεις. Ὡ, τὸ πιστεύω πὺς με θεωρεῖτε «σάν κάτι δικό σας», καὶ θὰ με βοηθήσετε τώρα στὸ ἔργο μου περισσότερο κι' ἀπ' ὅσο τὸ κάνατε πρῶτα.

Με χαρὰ ἔλαβα τὸ καλὸ σου γράμμα, **Δισιδόξε,** κι' ἔσπευσα νὰ σοῦ στείλω τὰ ἐκδοθέντα φυλλάδιά μου, ἀπὸ τὰ ὁποῖα θὰ μάθης ὅλα τὰ καθέκαστα. Ἐνὰ μόνον πρᾶγμα πρέπει νὰ διευκρινίσω καὶ γιὰ σένα καὶ γιὰ ὅλους: Τὸ «ἱστορικὸ κι' ἀγαπητὸ σπῆτι» τῆς ὁδοῦ Εὐριπίδου, ποῦ ἦταν τὰ γραφεῖα μου κι' ἡ κατοικία τοῦ κ. Ξενοπούλου, βρέθηκε *κατὰ κακὴ τύχη* μέσα στὴ ζώνη τῶν «πολεμικῶν ἐπιχειρήσεων» τοῦ Δεκέμβρου, καὶ γι' αὐτὸ ἐπαθε ὅ,τι ἐπαθε. «Ἐγκλημα», ὅπως τὸ λές, ἐναντίον τῆς «Διαπλάσεως» ἢ τοῦ κ. Ξενοπούλου, ἐν γνώσει, σκόπιμα, προσωπικὰ, ξεπίτῃδες, δὲν ἔγινε ἀπὸ κανένα.

Εἶσαι πολὺ δικαιολογημένος, **Γ. Μπούντουρα,** γιατί καὶ χιλιάδες ἄλλα παιδιά, αὐτὸν τὸν καιρὸ, μ' «ἐγκατέλειψαν» χωρὶς νὰ θέλουν. Ἀπὸ τὰ φυλλάδια ποῦ σοῦ ἔστειλα, θὰ ἔμαθες κι' ὅσα δὲν ἔξερες. Ἐχὼ πάντα ὑπ' ὄφει μου κι' αὐτὸ τὸ μυθιστόρημα τοῦ Μάρκ Τουαίν, ἀλλὰ δὲν ἔχω ἀκόμα πότε θὰ τὸ δημοσιεύσω. Γράφε μου τώρα ποῦ με «ξαναβρῆκες»...

Στεφάνι τῆς Δευτεριάς, σὲ συγχαίρω γιὰ τοὺς λαμπροὺς βαθμούς. Ἐκεῖνο τὸ «παλιοεφτά» δὲν ἔχει καμμιά σημασία, ἀφοῦ ὁ γενικὸς βαθμός σου, καὶ σὰ ἐλληνικὰ μαθήματα καὶ σὰ Γαλλικά, εἶναι ἀρίστα, καὶ σὰ πρῶτα ἡλθες 2ος μέσα σὲ 49 μαθητὲς, καὶ σὰ δευτέρω πάλι 2ος μέσα σὲ 22. Τοῦ χρόνου σοῦ εὐχομαι νὰ ἔλθης 1ος σὲ ὅλα.

Ὁ κ. Γ. Θ. Κακριδῆς, ποῦ ἔλειπε αὐτὸν τὸν καιρὸ, γύρισε στὴν Ἀθήνα καὶ μοῦ ἔστειλε τὸ τέλος τοῦ ωραίου ἐπιστημονικοῦ του ἄρθρου «Ἀόρατες Ἀλυσίδες», ποῦ εἶχε μείνει στὴ μέση. Ἀπὸ τὸ ἐρχόμενο θὰ τὸ συνεχίσω. — Ἐπίσης ἔλαβα γράμμα ἀπὸ τὸν παλιό μου συνεργάτη κ. Παν. Δ. Σαφερόλη, ποῦ θὰ μοῦ στέλνῃ καὶ πάλι ἀπὸ τὰ χαριτωμένα του ἐκεῖνα παραμύθια καὶ λαϊκὰ ἀνέκδοτα.

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

Δικαίωμα ἐγκρίσεως, διὰ τοὺς συνδρομητὰς ἢ τὰδελφία των δεχ. 100, διὰ τοὺς ἀγοραστὰς δεχ. 200. Ὅσα ψευδώνυμα ἀκολουθοῦνται ἀπὸ α. ἀνήκουν σὲ ἀγρία, ὅσα ἀπὸ κ. ἀνήκουν σὲ κορίτσια.

Νέα Ψευδώνυμα: Ὀδοιπόρος, ἀ. (ΚΓ). Μυρτώ, κ. (ΙΒ). Μέλissa, κ. (ΣΘ). Κορινθιακὸ Ἀκρογιάλι, ἀ. (Γ). Μακεδονομάχος, ἀ. (ΑΚ). Προσκοπὰκι, ἀ. (ΔΚ). Τριπολιτσιώτικι, ἀ. (ΚΧ). Γελαστός Ἀντιπλοίαρχος, ἀ. (ΗΜ). Κόντε Ρεπανάκης, ἀ. (ΚΚ). Ἀμερικανόπουλο, ἀ. (ΓΚ). Ἐξερευνητὴς τῶν Ἀστρων, ἀ. (ΑΚ).

Ανανεώσεις Ψευδωνύμων: Ἀτρεῦς, ἀ. Ἀγραμπέλη, κ. Ὑάκινθος, ἀ. Συριανός, ἀ. Γκάλικ, ἀ. Τσοῦπρα, κ.

Ἡ Διάπλασις ἀσπάζεται τοὺς φίλους τῆς: **Καίτην Κ. Φυλίου** (ἦταν

«ἔνεκα ἡ ἀπεργία» τῶν τυπογράφων τὴν πάλι θὰ λαβαίνης φύλλα τακτικά.) Ὀδοιπόρος, Ἐκάτην, Ἀτίθασσον, Ἀφοβο Μάτι, Ρὸς Μπουμπουνάκι, Ἑλληνικὴν Ραχούλαν (ἔλαβα τὰ κομμάτια σας γιὰ τὴν Σ.Σ.Σ.) Μ. Φωτιάδην (ἔστειλα.) Κούκ κτλ. κτλ.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ τοῦ 303ου Διαγωνισμοῦ Ἀύστων. Αἱ λύσεις τοῦ φυλλαδίου τούτου δεκταὶ μέχρι τῆς 26 Αὐγούστου, καὶ πέραν ἀκόμη, ἐφ' ὅσον δὲν θὰ ἔχουν δημοσιευθεῖ.

85. Δεξιόγραφος

Σὲ θεριοῦ τὸ πλάϊ
Ξαφνικὰ κολλάει
Μάντις μυθικός,
Κι' ἔνας θυλικός
Ἀπ' τὰ δυὸ μαζί
Ἦρως ξαναζει.

Σύλο Ἀπελέκητο

86. Στοιχειόγραφος

Βουρὸ ἑλληνικό,
Χωρὶς κεφάλι, γίνεται
Στοιχεῖο χημικό—
Τί εὐκολὰ ποὺ λύνεται!

Ἀτρεῦς

87. Ἀναγραμματισμός

Τῆς Ρωσσίας πόλὴ πᾶνεις
Καὶ τῆς κόβεις τὰ δυὸ πρῶτα.
Ἀπορεῖς τί νὰ τὰ κάνεις;
Τότε, λῦτῃ, μένα ρώτα:
Πρόσθεσέ τα στὴν οὐρά,
Νά... τὸν φάμε μιὰ χαρά!

Σύλο Ἀπελέκητο

88. Αἶνιγμα

Κοινοῦται ὄνομα τ' ἄρσενικό μου
Ὅλοι γυρεύουνε τὸ θηλυκό μου.
Κι' ὅσο γιὰ τὸ οὐδέτερό μου,
Ὅποιος σὲ ξένο μένει σπῆτι
Τὸ δίνει στὸν ἰδιοκτήτη.

Ἀτρεῦς

89. Πυραμῖς

			+			
	*	*	+	*	*	
	*	*	+	*	*	*
	*	*	+	*	*	*
	*	*	+	*	*	*
*	*	*	+	*	*	*
*	*	*	+	*	*	*

Ὅριζοντίως, κατὰ σειρὰν ἐκ τῶν ἄνω, ἀστερισμοὶ καὶ σταυροί: φωνήεν, θεὰ, ὀπτικὸν ὄργανον, θεὸς ἀλλὰζων μορφάς, Πατριάρχης, ἦρως τοῦ 21. — Οἱ σταυροὶ καθέτως: ἀστερισμός.

Ἀτρεῦς

90. Κρυπτογραφικὸν

123456 = Ἀρχηγὸς Κράτους.
236351 = Ποταμὸς μετὰ τὸ ἀρχαῖον τοῦ 35263 = Ἡφαίστειον ἰδνομα.
45113 = Πόλις τῆς Νοτιοσλαβίας
523453 = Κράτος
63531 = Μυθολογικόν

Ἰναχος

91-95. Μαγικὸν Γράμμα

Τῇ ἀνταλλαγῇ ἐνὸς γράμματος εἰς ἐκάστην τῶν κάτωθι λέξεων δι' ἐνὸς ἄλλου, πάντοτε τοῦ αὐτοῦ, νὰ σχηματισθοῦν ἄνευ ἀναγραμματισμοῦ ἄλλαι τόσαι λέξεις:

Θύρα, ἱστός, ὕστατος, σκύπτω, κρότος.

Ἀτρεῦς

96. Ἐπιγραφή ἐκ Μεσοσιχίδος

123 Τὰ μεσαῖα γράμματα τῶν κάτωθι 456 ζητούμενων λέξεων—αἱ ὁποῖαι ἐ-789 χουν ὅλαι ἀπὸ πέντε—νὰ τεθοῦν εἰς τὴν θέσιν τῶν ἀριθμῶν, καὶ θὰ σχηματισθῇ Ἐπιγραφή, τῆς ὁποίας ζητεῖται ἡ ἀνάγνωσις:

1, Προφήτης 2, Βασιλεὺς τῆς Κρήτης 3, Σοφιστὴς Θηβαῖος 4, Ἐντομὸν παρᾶσιτον 5, Πατὴρ ἦρωος ἀργοναύτου 6, Βασιλεὺς τῶν Ἑβραίων 7, Ἀρχαία περίφημος χώρα τῆς Ἀσίας 8, Νηρηΐς 9, Βασιλεὺς τῶν Ἑβραίων.

Σύλο Ἀπελέκητο

97. Μικτὸν

η — πσς — ωει

Ἀητὸς τῆς Ἡπείρου

98. Γρῆφος

Γιὰ σουγιά Νίκου κι' ἄς περῶ!
(Λαϊκὴ παροιμία) Ἀτρεῦς

Δήλωσις: — Εἰς τὸ ἐρχόμενον φύλλον θὰ ὀρισθῇ ἡ τελευταία προθεσμία ὑποβολῆς Ἀσκήσεων διὰ τὸν Διαγωνισμόν τοῦ 1945. Παρακαλοῦνται καὶ πάλιν, ὅσοι ἔχουν ἐτοιμοὺς Συλλογὰς, κατὰ τοὺς ὁρους τῆς προκηρύξεως, ἢ ὅποια ἐδημοσιεύθῃ εἰς τὸ 2ον φύλλον, νὰ τὰς στείλουν τὸ ταχύτερον.

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

Δὲν δημοσιεύεται Ἀγγελία ὑπερβαίνουσα τοὺς δεκαπέντε στίχους, καὶ μόνον μιὰ τοῦ καθενὸς εἰς κάθε φυλλάδιον.—Ἐως δέκα τὸ πολὺ λέξεις μετὰ ἀπλά στοιχεῖα δεχ. 30. Πέραν τῶν δέκα λέξεων, 3 δεχ. ἢ λέξεις μετὰ ἀπλά, 4 δεχ. μετὰ παῖδα καὶ 5 δεχ. μετὰ κεφαλαῖα. Ὁ χωριστὸς στίχος δεχ. 20.

[Α — 14]

Μετὰ καινούριο ψευδώνυμο καὶ περισσότερη ὄρεξι ξαναπαίνω στὴν κίνηση.

Κορινθιακὸ Ἀκρογιάλι

[Α — 15]

Μετὰ τὸ ἀνοιγμα τῆς Διαπλάσεως χαίρει ὅλα τὰ Διαπλασόπουλα καὶ ἀλληλογραφῶ. Γράψατε:

Δδῶ Ἀθηνᾶν Καρακάσσογλου
Ταχυδρομεῖον Μακρυγιάννη
Poste-Restante (Ἀθήνας)
Περιμένω ἀπ' ὅλες. *Λεπτὴ Καρδούλα*

[Α — 16]

Χαίρει ὅλα τὰ Διαπλασόπουλα.
Βολιωτόπουλο

[Α — 17]

Ἐνὰ θερμὸ τελευταῖο γειά σας! ἀπ' τὸ Σύλλα

[Α — 18]

Γαλλικὰ μετὰ φτηνὰ διδάκτρα γιὰ Διαπλασόπουλα. Γράψατε:

Καν Κωσταντίνου
Ἀνδρούτσου 157, Πειραιεὺς

[Α — 19]

Διαπλασόκοσμε! Ἐνίσχυσε τὴ Μητέρα Διάπλασι. Ὅλα πρὸς ὄφελός μας.
Ἀμερικανόπουλο

[Α — 20]

Μετὰ ἀπὸ τετράχρονη σκλαβιά ἐρχομαι νὰ χαιρετίσω τὸν Διαπλασόκοσμο, στέλνοντάς ἐναν ἐγκάρδιο χαιρετισμὸ ἀπὸ τῆς Λακωνικῆς Γῆς.

Ἀμερικανόπουλο